

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาถึง สภาพและปัญหาการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ในพื้นที่จะกล่าวถึง รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล และ สถิติที่ใช้ในการวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพ การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5
2. เพื่อศึกษาปัญหา การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 72 โรงเรียน และที่เปิดสอนทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย จำนวน 55 โรงเรียน รวมเป็น 127 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้ให้ข้อมูล คือ ศึกษานิเทศก์ฝ่ายนิเทศงานปฏิบัติการสอน จำนวน 11 คน

ผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้ช่วยบริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ จำนวน 127 คน ครูผู้สอนที่มีส่วน
 เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533)
 จำนวน 635 คน และครูผู้สอนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย
 พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) จำนวน 275 คน รวมผู้ให้ข้อมูล ทั้งหมด
 1048 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามโดยแยกเป็น 3 ฉบับ ฉบับที่ 1 สำหรับ
 ศึกษานิเทศก์ฝ่ายนิเทศงานปฏิบัติการสอน ฉบับที่ 2 สำหรับผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้ช่วย
 ผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ฉบับที่ 3 สำหรับครูผู้สอนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร
 มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และครูผู้สอนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
 กับการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) แต่ละฉบับ
 แบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบและแบบปลายเปิด ใช้ถาม
 ศึกษานิเทศก์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ถามศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับเพศ อายุ อาชวราชการ ระยะเวลา
 ในการดำรงตำแหน่ง วุฒิทางการศึกษา ปฏิบัติการนิเทศอยู่ในกลุ่มวิชาใด การเข้ารับการอบรม
 เกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 และการพัฒนาหลักสูตรให้
 สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

ตอนที่ 2 ภาวะศึกษานิเทศก์ฝ่ายนิเทศงานปฏิบัติการสอนเกี่ยวกับการแนะนำการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 การเสนอแนะให้ครูศึกษา เรื่องการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น การเสนอแนะโรงเรียนเกี่ยวกับการสำรวจ รวบรวมข้อมูล ข้อเสนอของท้องถิ่น การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตร การพิจารณาหลักสูตร/รายวิชาตามลักษณะต่าง ๆ การเสนอขออนุมัติหลักสูตร

ตอนที่ 3 ภาวะศึกษานิเทศก์ฝ่ายนิเทศงานปฏิบัติการสอนเกี่ยวกับปัญหาในการเสนอแนะหรือแนะนำการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นตามขอบเขตดังปรากฏในข้อ ที่ 2 เช่นกัน

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการและแบบปลายเปิด ถามผู้บริหารหรือผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ถามผู้บริหารหรือผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ เกี่ยวกับเพศ อายุ อายุราชการ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ตำแหน่งปัจจุบัน วุฒิต่างทางการศึกษา การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

ตอนที่ 2 ถามผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ เกี่ยวกับการสนับสนุนในการศึกษาหลักสูตรแม่บท และเรื่องที่หลักสูตรกำหนดให้ท้องถิ่นพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น การสนับสนุนในการสำรวจรวบรวม ข้อเสนอของท้องถิ่น การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา และจัดทำข้อ

เสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตร การสนับสนุนในการพิจารณาหลักสูตร/รายวิชา ตามลักษณะต่าง ๆ การสนับสนุนในการเสนอขออนุมัติหลักสูตร

ตอนที่ 3 ถามผู้บริหารหรือผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ เกี่ยวกับปัญหาในการสนับสนุนให้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ตามขอบเขต ดังปรากฏในข้อที่ 2 เช่นกัน

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ และแบบปลายเปิด สอบถามครูผู้สอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ถามครูผู้สอนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) เกี่ยวกับเพศ อายุ อาชวราชการ ปฏิบัติการสอนอยู่ในกลุ่มวิชาใด มีคาบเวลาสอนกี่คาบต่อสัปดาห์ การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

ตอนที่ 2 ถามครูผู้สอนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และครูผู้สอนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) เกี่ยวกับการศึกษาหลักสูตรแม่บท และการศึกษา เรื่องที่หลักสูตรกำหนดให้มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น การสำรวจ รวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะของท้องถิ่น

การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาของท้องถิ่น และจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตร การพิจารณาหลักสูตรรายวิชา ลักษณะต่าง ๆ การเสนอขออนุมัติหลักสูตร

ตอนที่ 3 ภาวะครูผู้สอน เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ตามขอบเขตดังปรากฏในตอนี่ 2 เช่นกัน

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เพื่อให้ได้เครื่องมือที่จะใช้รวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) แนวทางการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษา เอกสารการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น (กรมวิชาการ,บ.ป.ป.) ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5
3. สร้างเครื่องมือฉบับร่าง 3 ฉบับ โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำเครื่องมือไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ช่วยตรวจสอบความสมบูรณ์ และความตรง (Content Validity) ของเครื่องมือ
4. นำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา
5. รวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กรุณาออกหนังสือขอความร่วมมือ ไปยังกรมสามัญศึกษา เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 จำนวน 127 โรงเรียน และหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 5 โดยผู้วิจัยส่ง และเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืน ด้วยตนเอง และใช้บริการทางไปรษณีย์

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 5 11 ฉบับ ผู้บริหาร หรือผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ 127 ฉบับ ครูผู้สอนมัธยมศึกษาตอนต้น 635 ฉบับ ครูผู้สอนมัธยมศึกษาตอนปลาย 275 ฉบับ รวมทั้งหมด 1048 ฉบับ ได้รับคืนจากหน่วยนิเทศก์เขตการศึกษา 5 จำนวน 10 ฉบับ ผู้บริหารหรือผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ จำนวน 98 ฉบับ ครูผู้สอนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 503 ฉบับ และครูผู้สอนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 219 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 79.19 ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคือ

ผู้ให้ข้อมูล	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่รับ	ร้อยละ
ศึกษานิเทศก์	11	10	90.91
ผู้บริหารหรือผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	127	98	77.17
ครูผู้สอนมัธยมศึกษาตอนต้น	635	503	79.21
ครูผู้สอนมัธยมศึกษาตอนปลาย	275	219	79.64
รวม	1048	830	79.20

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ พร้อมทั้งเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ พร้อมทั้งเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ พร้อมทั้งเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สูตร คำนวณหาค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}} \times 100$$

(ประคอง กรมเสต, 2525)